

8 dakika 46 saniye

Son günlerde yazılı ve görsel yayın organlarında adli tıbbi değerlendirmeyi gerektiren birçok olay ile karşılaşmaktayız. Bunlar arasında en önemlisi COVID-19 pandemisinin yarattığı kırılganlığın da etkisi ile tüm dünyada kitlesel tepkiye yol açan George Floyd olayıdır. Afrika kökenli bir ABD vatandaşı olan George Floyd'un polis otosunun tekerleklerinin dibine asfalt zemine yüzüstü yatırılarak polis memuru tarafından ensesinden dakikalarca boynuna bastırılmasını müteakiben meydana gelen ölümü, en katı yürekleri bile muhakkak rahatsız etmiştir.

Boynuna bası ile havanın solunum yollarına girmesi her ne şekilde (ağız burun tıkanması, ası, bağla boğma, elle boğma, boyun kilidi, boyun hiperfleksiyonu vb.) engellenirse engellensin bu durumun doğuracağı asfiksi, boyun damarlarının sıkışması, boyundaki glomus caroticus ve baroreseptörlerin uyarılması ile gelişen vagal inhibisyon ve nörojenik mekanizma ile gelişen refleks kardiyak arrest ve medulla spinalis lezyonları ölüme sebebiyet verebilecektir.

Bilimsel metinler arasında önemsiz ölçüde küçük farklılıklar olmakla birlikte Arteria Vertebralis'in kapanması için yaklaşık 16 kg'lık, solunum yollarının kapanması için 15 kg'lık, Arteria Carotis'in kapanması için 3,5 kg'lık, Vena Jugularis'in kapanması için ise sadece 2,5 kg'lık bir basının yeterli olduğunu, üstelik bu ölçüde basınç uygulanmaksızın yukarıda belirtilen vasovagal mekanizma ile ani ölümün gerçekleşebileceğini biliyoruz ve eğitimlerimizde öğretiyoruz. Bu bilgilerin tıbbi terimlerden arındırılarak tüm kolluk güçlerine öğretilmesini, öğretilmesi gerektiğini, vücudun boyun dışındaki hassas noktalarını da içerecek şekilde anlatıldığını, anlatılması gerektiğini biliyoruz.

Polis ve/veya diğer kolluk kuvvetleri 01.06.2005 tarih, 25832 sayılı "Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği"nin 5. maddesinde numerus clausus ilkesi çerçevesinde tek tek sayılmak sureti ile sınırlandırılan hallerde yakalama, gözaltına altına ve muhafaza altına alma yetkisine sahiptir. Kolluk görevlileri görevlerini yerine getirirken direnişle karşılaşmaları hâlinde zor kullanma yetkisine de sahiptir. 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 16. maddesinde bu yetkinin "direnmenin mahiyetine ve derecesine göre ve direneni etkisiz hâle getirecek şekilde kademeli olarak artan nispette kullanılması gerektiği" açıkça belirtilmiştir. Kuvvet kullanmanın amacı hiçbir zaman yakalanan kişiyi cezalandırmak olmamalı, kişi etkisiz hâle getirildikten sonra zor kullanma işlemi derhal sonlandırılmalıdır. Oysa mezkûr olayda George Floyd'un elleri arkadan kelepçeli iken polis otosu dışına alınıp ölümüne yol açan boyun basısına maruz kaldığı bildirilmektedir.

Olayın ertesi günü "Hennepin County Medical Examiner's Office"de Dr. Andrew W. Baker tarafından yapılan otopsinin 20 sayfalık raporunda yer alan George Floyd'un ileri derecede aterosklerotik olduğu, kardiyomegalisinin bulunduğu, kanında ve idrarında fentanil ve metamfetamin saptandığı gibi tıbbi antesedanın, ölenin geçmişinde hırsızlık, uyuşturucu ticareti gibi kriminal antesedanın yoğun olduğuna ilişkin hiçbir veri kolluk kuvveti tarafından uygulanan ölçsüz filin cezasını hafifletmeye gerekçe olamaz/olmamalıdır. Ancak unutmayınız ki 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanunu'nun 21/11/1990 tarihinde kaldırılan 438. Maddesinde "ırza geçmek ve kaçırmak fiilleri fihişu kendine meslek edinen bir kadın hakkında irtikâp olunmuş ise, ait olduğu maddelerde yazılı cezaların üçte ikisine kadarı indirilir" denmekteydi ve tam 64 yıl yürürlükte kaldı.

Bu sayıda sekizi araştırma, ikisi derleme, birisi olgu bildirisini olmak üzere adli tıp ve adli bilimlerin çeşitli alanlarını ilgilendiren toplam on bir makaleyi beğenimize sunuyoruz. İyi okumalar dilerim.

Prof. Dr. Faruk AŞICIOĞLU

Editör